

MOTÁK POCHOP

(*Circus aeruginosus*)

Taxonomie

Říše: živočichové (*Animalia*)

Kmen: strunatci (*Chordata*)

Třída: ptáci (*Aves*)

Řád: dravci (*Accipitriformes*)

Čeleď: jestřábovití (*Accipitridae*)

Rod: moták (*Circus*)

V ČR druh **PŮVODNÍ**

Stupeň ohrožení

- dle IUCN: celosvětově **málo dotčený druh** (Least Concern - LC)
  - současný populační trend: stoupající
- dle Červeného seznamu obratlovců ČR je to druh **zranitelný** (VU)

Ohrožující faktory

Počty jedinců ohrožují především negativní zásahy v jejich přirozeném biotopu jako je odvodňování mokřadů a odbahňování rybníků s úplnou likvidací litorálních porostů (jako tomu je například na našem území v PO Třeboňsko, kde poklesl počet hnízdících párů o 30% za posledních 15 let). Ke ztrátám, způsobeným predací, dochází na některých rybnících v důsledku kolísání vodní hladiny během hnízdění. Dalšími ohrožujícími faktory jsou trávení a nelegální odstřel.

Legislativa

- dle Zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, se jedná o druh, který **není možné** obhospodařovat lovem
- dle Vyhlášky ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny je moták pochop řazen do kategorie **ohrožený druh**
- dle Směrnice č. 79/409/EEC, o ochraně volně žijících ptáků (**Směrnice o ptácích**) je uveden v příloze I a **musí být předmětem zvláštních opatření** týkajících se ochrany stanovišť s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření

- Dle Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostliny (CITES) je řazen do Přílohy II, tedy mezi **druhy, které by mohly být ohroženy, pokud by mezinárodní obchod s nimi nebyl přísně regulován**
- Dle Úmluvy o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť (**Bernská úmluva**) je uveden v Příloze II. jako **přísně chráněný druh** živočicha
- Dle Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (**Bonnská úmluva**) je uveden v Příloze II jako stěhovavý druh, který **má být předmětem dohod**

Popis

Moták pochop je menší než káně lesní, má odlišný styl letu a postavení křídel, která při klouzavé letu staví do širokého písmene V. Moták pochop má také delší ocas. Je vyvinut pohlavní dimorfismus. Samec má vrch těla kaštanově hnědý, hlava a hrud' je nažloutlá, břišní část je rudohnědá. Ocas stříbřitě šedý, křídla jsou také částečně šedá a jejich špičky jsou černé. Samice je větší a je jednobarevně hnědá, tmavší než samec, pouze na hlavě má světlé žlutavé zbarvení. Mladí ptáci jsou zbarvením podobní samici avšak bez světlé hlavy. Motáka lze poznat podle typického letu nízko nad terénem.

Rozšíření

Jedná se o široce rozšířený druh v Palearktické oblasti (v nížinách Evropy a Asie). Chybí na severu Skandinávie a britských ostrovů. Větší část populace se vyskytuje ve východní a střední Evropě. Tento druh má v ČR vzestupný trend početnosti. Je rozšířen na většině území republiky, méně jen v hraničních pohořích na jihozápadě a severozápadě. Velikost současné populace je odhadována na 1 300 až 1 700 párů. Naše populace jsou tažné, zimují většinou v okolí Středozemního moře, někteří ptáci ale zalétají až do tropické Afriky. Výjimečně přezimují někteří jedinci u nás.

Biotop

Přírodním stanovištěm vhodným pro hnízdění jsou porosty rákosu a mokřadní vegetace. Stále častěji bývá hnízdo umístěno v poli s obilím nebo na lesních pasekách. Obsazuje většinu vhodných lokalit až do cca 700 m. n.

Ekologie

Moták pochop hnízdí na zemi, kde si staví hnízdo. Samice snáší nejčastěji 4 až 5 vajec od poloviny dubna. Doba inkubace je 31 až 38 dní, po vylíhnutí se o mlád'ata stará samice asi 6 týdnů. Samec po celou dobu hnízdění přináší potravu.

Potrava

Loví hlavně na březích rybníků, slepých a hustě zarostlých říčních ramenech, v rákosinách a na jiných zamokřených místech v blízkosti vod. Létá velmi nízko nad terénem typickým jakoby potácivým letem. Neloví ve vzduchu, ale kořist loví na zemi. Potravu tvoří především drobní hlodavci, ale i jiní savci, ryby a ptáci.

